

GIÁ BÁN	
ĐỒNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm 1.500	3.000
Sáu tháng 750	1.500
Ba tháng 375	750

Mua báo phải trả tiền trước.
Theo và mua báo gửi qua B. TRẦN
ĐÌNH-TRẦN, 41 đường Hoàng Cầu
Việt Nam - Hà Nội

TIẾNG-DÂN

LA VOIX DU PEUPLE
Mỗi tuần xuất bản hai kỳ thứ tư và thứ bảy

Cũng một vị thuốc,
mà thầy hay thì
dùng để cứu người,
thầy dở thì dùng
để giết người, truyền
đơn cũng như vậy.

MỘT CÁI TRUYỀN ĐƠN QUẢ ĐÓT

(Tiếp theo)
Truyền-đơn cũng là một thứ cáo-thị, truyền bố ý-lương cho được rộng được mau, và cổ-lệ nhân-hum cho được như trí. hám có ý-nghĩa cả khuyến khích cả hám dọa cho người ta theo mình. Ở các nước văn-minh, người ta cũng thường làm, không phải là một thứ thuần-nhiên không hay. Song cần trước phải hiểu cái tánh chất truyền-đơn là thế nào? Nên dùng vào những dịp gì? Nội dung cái truyền-đơn nên nói thế nào cho người ta cảm độ...? Truyền-đơn phát ra thì sẽ có cái hiệu quả thế nào? Nhắm trước nghĩ sau, chọn việc cho đáng, mạng để cho nhắm, và lựa dịp cho đúng, thì cái truyền-đơn đó mới có ảnh hưởng. Bởi vậy chọn câu chuyện truyền-đơn, chỉ dùng trong công việc tạm thời, mà cái hiệu quả nó cũng chỉ thấy trong một hồi một khoảng. Vì như:

a) Tranh việc tuyền cử, dâng mình muốn cử ông Giáp mà có bọn khác xu hướng về ông Ất, thì trước lúc đầu phiếu năm mươi ngày, mình phát truyền-đơn để khuyến người ta cử ông Giáp, mà hám dọa những kẻ cử ông Ất.

b) Trong các công xưởng, người chủ ngược đãi bọn công nhân, có thực chứng rõ ràng, mà công nhân muốn đình công, thì cũng thường phát truyền-đơn, động cho toàn số được như trí.

c) Lại như người một nước nào ngược đãi người nước mình mà mình phát truyền-đơn cho người nước mình không mua hàng hóa của nước đó (lúc là để chế, như người Tàu để chế hàng Nhật, như người Minh năm nọ để chế hàng Tàu).

Ấy như mấy dịp đó, thì truyền-đơn vẫn có hiệu quả và ảnh hưởng. Đến như sự nghiệp chân-chính cách-mạng thì truyền-đơn thật là không ăn thua vào đâu cả? Huống chi cái truyền-đơn mới rồi, là nhân Chánh-phủ Tàu ngược đãi người mình mà nhớ bọn Hoa-khieu đánh điện yêu cầu cho mình mấy điều kiện, đã cậy Hoa-khieu yêu cầu mà sao lại dọa nạt Hoa-khieu? (Sao lại không trực đạt với chánh-phủ Trung-hoa?) Như Hoa-khieu vì mình đánh điện yêu cầu mà Chánh-phủ Tàu không nghe thì thế với bọn Hoa-khieu đây sao? Còn nếu như bọn Hoa-khieu họ biết đối

việc đó, họ không có thể lực gì buộc Chánh-phủ họ theo lời mình được, mà họ không đánh điện, thì mình làm thế nào? Theo lời báo cáo của mình mà gây ra câu chuyện như chuyện Hải-phòng năm trước sao? Phạm những nhà cách-mạng, có đều bất-bình với Chánh-phủ thì thường liên-lạc với dân-dân, chứ nay bất-bình với Chánh-phủ Trung-hoa mà lại gây ác-cảm với Hoa-khieu (Hoa-khieu tức là dân), thế thì có ý-nghĩa gì?

Lấy lẽ mà suy thì cái truyền-đơn đó, cách giải giải ngữ, mượn gió mắng trăng, thật là đầu Ngô đuôi Sở, không có chút giá-trị gì cả, chỉ làm lụy cho một bọn thanh niên đó thôi. Có kẻ nói rằng:

« Dân ta là một dân-tộc như « nhược, nằm trong giấc mộng « đã mấy mươi đời, không « làm cách sét đánh ngang đầu, « gậy phang trước trán, thì « không khi nào chịu cụ cụ, « tức như trên ba mươi năm « nay, trong đám sống say chết « ngủ mà có đôi chút hoạt « động, cũng nhờ có công hiệu « văn tự cổ xưa, như những bài « « khuyến du học, bài kinh cáo, « cũng bài diếu trần v. v. . . « xách tai dăng mắt, sấm giấy « sòng vang mà người mình « mới tỉnh ngộ đôi chút. Cái « truyền-đơn này, không phải « cũng một cách như thế sao? « Sao lại cho là vô giá trị? »

Phải, người mình trong lúc mới có mơ màng này, cần phải có người đỡ tinh, lẽ ấy không ai cãi được; song để-linh cũng có cách thức, cũng xét tinh thể, tức như mấy bài kể trên, là đối với người mình mà nói, hoặc khuyến người ta đi học, hoặc khuyến người ta lo việc nước nhà, hoặc chỉ rõ những tình-tệ nước mình khuyến người ta bỏ thói hú mà theo đường mới, đều là lời ngay lẽ thẳng, đường đường chính-chính. Vì thế nên có giá-trị, có ảnh hưởng, chứ ai có mượn cái danh-hiệu công chúng mà phở ra những lời nói trẻ con như cái truyền-đơn này đâu!

Thời nói thế đã đủ rồi, sau này tôi xin chỉ cái chứng rằng cái truyền-đơn này, không phải là xuất từ tay cách-mạng chân-chính, là vì lẽ này:

Sự-nghiệp cách-mạng, không phải công việc một mai một chiều, mà cần nhất phải có cách kinh-dinh, có tánh nhẫn nại. Đừng kể danh nhân Âu-Ấy như ông Gia-ly-ba-dich,

VĂN-VĂN

LỜI TÒ-TIÊN DẠY CON CHÁU (Tiếp theo)
4. - MIÊU
Người đã được sinh vì nhân từ, ơn cả lao chín chữ vẫn xưa nay, đức sinh thành sánh với cao dày, nghĩa báo đáp há một ngày mà xứng đáng, nào làm áo lang cơm, nào chẻ nắm thuốc tháng, nào lừa hương thấp thoáng đã vào đầu, lòng hiếu tu tình trước lại toàn sau, phải vạn tuế thiên thu danh tiếng sạch. Giòng Hồng Lạc vẫn trôi nhà thanh bạch, vầng trời Nam riêng một mực nhân từ, biết bao công đức lời dạy dỗ, đương cầu rõ ràng in vũng tích. Rút gập lúc gió lay tương, mưa dầm vách, cơ nghiệp xưa đất lếch lại trời nghiêng, cột ai giằng, ruộng ai chống, tương ai dựng, gặt ai kiêng? công nghiệp ấy chắt đoàn mây cất nổi. Đè trần trọc mặt mờ mà với bụi, nề nếp nhà gần gói giữ cho trong. Bày thước mình « di thể » của cha ông, nỡ chen « chấu vào dòng chế ngựa. Thân con ở thàng hầu mà hơn hổ, đờ tiếng dờ cho bác mẹ có danh không? Tiếng con bà mà lại chầu ông, vẹn chữ hiếu gì hơn thơm với sạch. Con-tiết nghĩa « cha ông « càng hiền học, dưới sự chỉ dẫn hơn phân minh cuối luôn. Ấy là chất, ấy là châu, ấy là con, danh dự ấy rõ ràng môn hộ ấy. « Thiên địa chi tinh nhân vị quý » sang gì hơn chữ « vị một con người, giống thần giống thánh trên đời, hẳn ta mong một những người đời sau. Muốn lành chữ « hiếu » làm đầu.

(Còn nữa)
Ông Mã-chi-nê, trăm mỗi đặng cay, trọn đời hôn hủ, trải bao nhiêu gian khổ mà sau mới làm nên việc. Tức như ông Tôn-Văn là lãnh-lu cách-mạng nước Tàu, thất bại đến mấy chục lần, thậm chí các nước Á-đông, không còn nơi nào, tìm được một tấc đất để đứng chân, thế mà vào sinh ra tử, lợi suốt trời non, không yêu-cầu ai, không ý-lợi ai, chỉ nương chắc nơi nghi-lực của mình, cũng một ít hạn đồng chí, thăm đọt kinh-dinh, cứ theo cái mục đích đã định trước mà một mực theo dõi; rút cục lại hiền kia tuy rộng mà lấp cũng phải bằng, núi ọ tuy dày mà đời cũng phải được. Làm thành cái công-nghiệp cách-mạng Trung-hoa, là cốt tại nơi định-thức định-lực, cũng công việc tẩu hành đã trú-hoạt sẵn sàng đầu vào đó cả, có phải chỉ theo lời phủ hiệu mà làm cách kiến hành hay sao? Nay người mình tự xưng cách-mạng mà làm ra câu chuyện truyền-đơn như trên này, thật không phải là tay cách-mạng mà chỉ làm cho bọn thanh-niên bị cái họa dầy đờ đó thôi. Những nhà Chánh-trị thiếu hiểu việc đời hẳn không lấy việc ấy làm quan trọng vậy.

Minh-Viên

TÌNH-HÌNH LAO-ĐỘNG Ở AN-ĐỘ

Tình hình kinh nghiệp ở An-đô phát đạt lắm, nhất là mấy năm tiếp sau cuộc Đại chiến Âu-châu. Thứ xem bốn số máy sợi gai ở Bengale, năm 1920, có số chia lời 200 phần trăm, có số chia lời 400 phần trăm (xấp hai hoặc xấp bốn tiền vốn). Năm 1924 thì có sút, nhưng vẫn còn đến 110 hoặc 120 phần trăm. Nếu lấy số bình quân cả các số máy gai ấy, thì trong khoảng 10 năm, thì tiền lời mỗi năm được đến 90 phần 100.

Còn những nhà máy sợi bông ở An-đô, thì trong khoảng hai năm, 1918-1919 và 1919-1920, mà tiền lời xấp bốn lần vốn. Một số đại-kim (établissement métallurgique) họ cũng trong khoảng ấy, mà có đến 140 triệu phát-lãng lời!

Xem thế thì các nhà tư bản Anh kinh doanh ở An-đô cũng « bở » lắm thuy.

Nhưng tình hình dân vô sản thì thế nào? Mới rồi có hai người Đức là Karl Schrader và G. Z. Furtwengler được dự Phái bộ của đoàn Quốc tế liên hiệp nghề dệt phái sang điều tra ở An-đô, khi trở về có xuất bản ở Berlin một quyển sách đề là: Das Werkloste Indien.

Những nhà tư bản đến An-đô chỉ thường chiếm đoạt những cánh vật tự nhiên, cũng những lâu đài cổ tích, hoặc khảo sát những phong tục và tôn giáo, để tìm cái đất sặc của văn minh cổ hủ của An-đô, chứ có biết đâu đường sá những cái mà nhà kỹ thuật và khoa ed ham mê ấy, biết bao nhiêu là nổi thăm đọt xốt xa, những nhà kinh tế học và xã hội học không thể không nhìn thấy cái mặt trái gớm ghê của cái văn minh không đạo đức! Ấy ư ký của hai người Đức mới trên kia cũng những bản đồ kỹ của các nhà tư lịch dụng thường, khác nhau cũng bởi chỗ ấy. Họ lấy con mắt duy vật mà nhìn thì không thể nào không kết luận rằng: tình trạng nhân dân An-đô thực là cái cảnh thiên đường địa ngục liền nhau vậy.

Mà địa ngục thực! Mấy lần người Anh vẫn xem An-đô là một nơi thì trường để tiêu thụ hóa vật, nhưng vì cạnh tranh nhau trong vòng sản nghiệp, sau họ lại đem tư bản sang An-đô mà dựng lên những nhà máy sợi và máy dệt to kình, ở đó nguyên liệu đã sẵn sàng và nhân công lại nhiều mà giá rẻ. Vì thế mà hàng dân nghèo khổ của An-đô đã biến thành một hàng lao động vô sản.

Dân trong xứ đến 94 phần 100 không biết đọc. Học hiệu thì 11. Thời gian làm việc thì mỗi ngày 11 hoặc 12 giờ. Tiền công thì (khi mới vào làm thì 15 ngày đầu không có tiền) mỗi tháng dân ông được chừng 175 đến 200 phát lang (từ 13 đến 17 đồng), còn dân bà trẻ con thì mỗi tháng được từ 60 đến 78 phát lang (từ 5 đến 7 đồng). Ở các đô thị lớn thì trong số tiền công ấy đã phải dùng một phần ba để thuê một cái phòng nhỏ, rồi tắm rửa, ăn, đi chợ, và những con cái không chịu vào mà lấy chỗ dưng thân.

Những thợ đàn bà thì vừa đồng xem máy vừa làm con trên tay. Trong số 338 đứa trẻ sinh trong một năm thì có đến 139 đứa sinh

Nhận đản XE SẮT VÀ XE CAO-SU

Trời nắng như đốt, hai cậu xe không khách, gác xe bên đường dưới bóng cây ngồi nói chuyện cùng nhau:

Xe cao-su. - Bộ anh đi đâu thì lênh cả lênh kình, làm diếc tai nhưc óc người ta, khách ngồi xe anh thì không khi nào yên ổn, mà tiền thì chỉ bằng phần nửa của tôi.

Xe sắt. - Xà, anh chỉ cậy mềm mà lên mặt với ai? Nhưng có em đi người thì anh mới được nhiều xu, tôi lại không biết hay sao?

KHOA-HỌC TẬP-TRỢ BỆNH LẬU (blennorrhagie)

(Tiếp theo)
II. Bệnh Lậu biến hình ra ngoài cách thế nào?
Có người tưởng rằng Lậu và Tiêm là một bệnh. Tưởng như thế là lầm. Hai bệnh ấy khác nhau lắm.

Lại có người tưởng rằng Lậu là bệnh nhẹ. Tiêm là bệnh nặng. Tưởng như thế cũng lầm. Văn Lậu không đi truyền xuống con cháu như Tiêm là, nhưng đối với sinh mệnh của người bệnh nhiều khi cũng nguy hiểm lắm. Như thế này là nguy hiểm: đau ở bộ phận sinh sản lâu thời tắc lỗ đại đi đại không được; vì trùng gô-nô-côc vào mắt thường thường đau mắt phải đến nỗi con mắt; vì trùng ấy đến khớp xương, làm ra bệnh sưng khớp xương, bắt chẩn tay phải què; vì trùng ấy vào trong máu, phát bệnh ở lục phủ ngũ tạng, nhiều khi đến chết.

Nay ta hãy xét Lậu ở bộ phận sinh sản. Lậu ở mắt. Lậu ở khớp xương và Lậu ở máu.

Nói về Lậu ở bộ phận sinh sản. Chừng bốn ngày sau khi bị truyền nhiễm, thời bệnh phát. Ban đầu, dài ra đỏ, núm sượng. Mủ càng ngày càng nhiều, đến ngày thứ mười sau khi bệnh phát, thời mủ rất nhiều, mà dài lại đau; khi ấy mủ không vàng như trước nữa mà lại xanh xanh. Bệnh phát được độ 15 ngày thời mủ hơi bớt mà sắc lại bớt xanh. Đau như thế là đau ở đoạn đầu (urèthre antérieur) của ống tiểu tiện. Nhưng dần dần, vì trùng « gô-nô-côc » mò đến đoạn sau (urèthre postérieur) của ống tiểu tiện. Khi ấy là vào khoảng một tháng hay một tháng rưỡi sau khi bệnh phát. Khi bệnh đã đến đoạn sau như thế rồi, thời đại không có mủ nữa mà chỉ có những giọt, sợi trong nước tiểu thôi; chỉ sáng mai ngủ dậy đi đại mới có một chút mủ.

Khi vì trùng « gô-nô-côc » đã vào đến đoạn sau của ống tiểu tiện, thời nằm ở đó, đào hang đào lỗ vào trong thịt, tìm cách « sống đời » ở đó. Ông tiểu tiện vì thế mà cứ đau hoài, càng đau càng nhỏ lại, không bao lâu thời người bệnh đại không được nữa. Vì trùng « gô-nô-côc » nằm ở đó lâu, buồn, nên cũng dờ ra thủ đoạn « thực dân »; ở đây ông thời nó mò lên bong bóng (vesic) trong xương thò dương khi mẹ nó làm việc.

Thời nói làm càng thêm đau đớn. Cái cảnh địa ngục của Phật giáo so với cái cảnh địa ngục thực tại kia, tưởng cũng chẳng khác nhau gì.

Vệ thuych

Nhận đản XE SẮT VÀ XE CAO-SU

- Anh nói hay chưa / sao anh không biết làm cho em đi người ta mà kiếm nhiều xu! anh phải ghen ghét gì!

- Vẫn biết vậy, nhưng tôi không thể làm như anh được. Bởi thế tôi đương xăng xoay đi các nhà máy hoặc đồn điền, thà làm cái công, khi hoặc điếm khi chứ chớ làm cái ngựa người này nữa.

Vô mồm

KHOA-HỌC TẬP-TRỢ BỆNH LẬU (blennorrhagie)

(Tiếp theo)
Nói về Lậu ở mắt
Lậu ở mắt thời trẻ con mới đẻ thường mắc lắm. Vì sao? Vì khi chui đầu qua cửa tử cung của người mẹ, nếu người mẹ có vi trùng « gô-nô-côc » ở đó, thời vi trùng ấy vào mắt đứa trẻ (bởi thế theo phép sinh đẻ tây, khi đứa trẻ vừa đẻ ra, phải nhỏ một thứ nước thuốc vào mắt cho nó; làm như thế là có ý để phòng vi trùng gô-nô-côc cho đứa trẻ). Nhưng cũng phải biết rằng người lớn cũng thường mắc Lậu như trẻ con. Mặc như thế là vi vô ý, tay có mủ Lậu mà đem chùi vào mắt. Lậu ở mắt thời rất nguy hiểm. Trị không khéo, trị không lanh, thời chỉ 5, 6 ngày là đến đui.

Nói về Lậu ở khớp-xương
Nhiều người không may gặp phải một con gô-nô-côc nạnh sức, thời phải phát Lậu ở khớp xương. Nhẹ thời chỉ đau một hai khớp xương, như ở đầu gối, ở cùi tay. Nhưng có khi cả năm bảy khớp xương đều phát Lậu. Vì trùng gô-nô-côc đã phá đến khớp xương thời rất khở. Nằm quay trong giường ít nữa cũng (Xem qua trang nhì thờ cõi thờ nhất)

BẢN BÁO KHẢI SỰ

Gần đây bản báo có tiếp được thư của các bạn đọc báo nói sự báo mất và báo chậm, nhưng có nhiều ngài không nói rõ mất số nào, ra ngày nào, như thế, thiệt là khó lòng mà truy vấn. Có ngài lại tưởng lầm rằng: bản báo không gửi báo; kỳ thiệt thì vẫn có gửi báo luôn, chỉ trừ ra khi nào có được thư các ngài báo thời mới đình. Xin các ngài biết cho rằng, sự mất báo và báo chậm đó, là phần nhiều tại các tỉnh trạm, hoặc lính ở các nha phủ huyện nhà quá lơ là thôi, mà bản báo đã nhiều lần xin số Đuốc-C. Anh tra xét động từ cái tệ ấy, chớ không phải không đâu.

Nhân tiện xin các bạn đọc-giá, khi nào có gửi thư cho bản báo, thì nhớ để chỗ ở cho rõ ràng, để tránh những sự bất tiện. Như gần đây có nhiều ngài hoặc để chỗ ở, hoặc thời mua báo hoặc mua thêm hạn, hoặc nói sự báo mất, v. v. mà trong thư kỳ tên thiếu quá, không thể đọc được, nên bản báo vẫn cứ theo như cũ mà gửi báo luôn.

Lại có ngài thời mua báo mà không tin trước, đến khi nhà Đuốc-trả báo lại mới biết, như thế rất là thiệt hại cho bản báo.

Vậy xin các ngài lưu ý đến những điều đã nói trên.

Tiếng-Dân

ANNAM LỊCH SỰ

HÃY NÊN

HÚT THUỐC LÀ JOB

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KY

HUẾ

Sách cấm

Mới có nghị định quan Khâm-sứ Lê Fol ký ngày 9 Mars cấm những sách sau này ở Trung-kỳ:

1- TÂN - QUỐC - DÂN quyền II, của Trần Huy Liệu soạn, xuất bản tại Saigon.

2- ĐÔNG PHƯƠNG TÂY PHƯƠNG, Phú Hải dịch, xuất bản tại Saigon.

Các kỳ thi khóa thứ nhất (1ère session) năm nay.

1- Kỳ thi Tiểu học Pháp (Brevet élémentaire) và Cao đẳng tiểu học Pháp (Brevet d'enseignement primaire supérieur) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 3 juin 1929; tại Saigon, Phnom-penh ngày thứ năm 13 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin sẽ nhận đến ngày 18 Mai, còn ở Saigon và Phnom-penh thì đến ngày 28 mai.

2- Kỳ thi bằng Cao đẳng Pháp (Brevet supérieur) sẽ mở tại Huế ngày thứ ba 21 mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 20 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 4 Mai, còn ở Saigon thì đến ngày 4 Juin.

3- Kỳ thi Tú tài Pháp (Baccalauréat métropolitain) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 3 juin 1929, tại Saigon ngày thứ năm 4 juillet 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 18 Mai, còn ở Saigon thì đến ngày 18 Juin.

4- Kỳ thi Cao đẳng tiểu học Pháp Việt (Diplômes d'Etudes primaires Supérieures franco-indigènes) sẽ mở tại Huế, Huế, Vinh và Qui-nhơn ngày thứ hai 27 mai 1929; tại Saigon Phnom-penh và Mỹ-tho ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 Mai; còn ở Saigon, Phnom-penh và Mỹ-tho thì đến ngày 11 Juin.

5- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon thì đến 11 Juin.

6- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon thì đến 11 Juin.

7- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon thì đến 11 Juin.

8- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon thì đến 11 Juin.

9- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon thì đến 11 Juin.

10- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon thì đến 11 Juin.

11- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon thì đến 11 Juin.

12- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon thì đến 11 Juin.

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KY

HUẾ

Sách cấm

Mới có nghị định quan Khâm-sứ Lê Fol ký ngày 9 Mars cấm những sách sau này ở Trung-kỳ:

1- TÂN - QUỐC - DÂN quyền II, của Trần Huy Liệu soạn, xuất bản tại Saigon.

2- ĐÔNG PHƯƠNG TÂY PHƯƠNG, Phú Hải dịch, xuất bản tại Saigon.

Các kỳ thi khóa thứ nhất (1ère session) năm nay.

1- Kỳ thi Tiểu học Pháp (Brevet élémentaire) và Cao đẳng tiểu học Pháp (Brevet d'enseignement primaire supérieur) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 3 juin 1929; tại Saigon, Phnom-penh ngày thứ năm 13 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin sẽ nhận đến ngày 18 Mai, còn ở Saigon và Phnom-penh thì đến ngày 28 mai.

2- Kỳ thi bằng Cao đẳng Pháp (Brevet supérieur) sẽ mở tại Huế ngày thứ ba 21 mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 20 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 4 Mai, còn ở Saigon thì đến ngày 4 Juin.

3- Kỳ thi Tú tài Pháp (Baccalauréat métropolitain) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 3 juin 1929, tại Saigon ngày thứ năm 4 juillet 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 18 Mai, còn ở Saigon thì đến ngày 18 Juin.

4- Kỳ thi Cao đẳng tiểu học Pháp Việt (Diplômes d'Etudes primaires Supérieures franco-indigènes) sẽ mở tại Huế, Huế, Vinh và Qui-nhơn ngày thứ hai 27 mai 1929; tại Saigon Phnom-penh và Mỹ-tho ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 Mai; còn ở Saigon, Phnom-penh và Mỹ-tho thì đến ngày 11 Juin.

5- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon, Phnom-penh và Mỹ-tho thì đến ngày 11 Juin.

6- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon, Phnom-penh và Mỹ-tho thì đến ngày 11 Juin.

7- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon, Phnom-penh và Mỹ-tho thì đến ngày 11 Juin.

8- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon, Phnom-penh và Mỹ-tho thì đến ngày 11 Juin.

9- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon, Phnom-penh và Mỹ-tho thì đến ngày 11 Juin.

10- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon, Phnom-penh và Mỹ-tho thì đến ngày 11 Juin.

11- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon, Phnom-penh và Mỹ-tho thì đến ngày 11 Juin.

12- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon, Phnom-penh và Mỹ-tho thì đến ngày 11 Juin.

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KY

HUẾ

Sách cấm

Mới có nghị định quan Khâm-sứ Lê Fol ký ngày 9 Mars cấm những sách sau này ở Trung-kỳ:

1- TÂN - QUỐC - DÂN quyền II, của Trần Huy Liệu soạn, xuất bản tại Saigon.

2- ĐÔNG PHƯƠNG TÂY PHƯƠNG, Phú Hải dịch, xuất bản tại Saigon.

Các kỳ thi khóa thứ nhất (1ère session) năm nay.

1- Kỳ thi Tiểu học Pháp (Brevet élémentaire) và Cao đẳng tiểu học Pháp (Brevet d'enseignement primaire supérieur) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 3 juin 1929; tại Saigon, Phnom-penh ngày thứ năm 13 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin sẽ nhận đến ngày 18 Mai, còn ở Saigon và Phnom-penh thì đến ngày 28 mai.

2- Kỳ thi bằng Cao đẳng Pháp (Brevet supérieur) sẽ mở tại Huế ngày thứ ba 21 mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 20 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 4 Mai, còn ở Saigon thì đến ngày 4 Juin.

3- Kỳ thi Tú tài Pháp (Baccalauréat métropolitain) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 3 juin 1929, tại Saigon ngày thứ năm 4 juillet 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 18 Mai, còn ở Saigon thì đến ngày 18 Juin.

4- Kỳ thi Cao đẳng tiểu học Pháp Việt (Diplômes d'Etudes primaires Supérieures franco-indigènes) sẽ mở tại Huế, Huế, Vinh và Qui-nhơn ngày thứ hai 27 mai 1929; tại Saigon Phnom-penh và Mỹ-tho ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 Mai; còn ở Saigon, Phnom-penh và Mỹ-tho thì đến ngày 11 Juin.

5- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon, Phnom-penh và Mỹ-tho thì đến ngày 11 Juin.

6- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon, Phnom-penh và Mỹ-tho thì đến ngày 11 Juin.

7- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon, Phnom-penh và Mỹ-tho thì đến ngày 11 Juin.

8- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon, Phnom-penh và Mỹ-tho thì đến ngày 11 Juin.

9- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon, Phnom-penh và Mỹ-tho thì đến ngày 11 Juin.

10- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon, Phnom-penh và Mỹ-tho thì đến ngày 11 Juin.

11- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon, Phnom-penh và Mỹ-tho thì đến ngày 11 Juin.

12- Kỳ thi Trung học Pháp Việt (Brevet d'enseignement secondaire franco indigène) sẽ mở tại Huế ngày thứ hai 27 Mai 1929, tại Saigon ngày thứ năm 27 juin 1929.

Ở Huế thi những đơn xin thì sẽ nhận đến ngày 11 mai, còn ở Saigon, Phnom-penh và Mỹ-tho thì đến ngày 11 Juin.

Tất cả là 1.120.380 lit, thế mà so với năm 1927 còn thừa mất 192.290 lit (năm 1927 bán được 1.312.670 lit)

QUẢNG-NAM

(ĐẠI LỘC)

Chưa học không sợ p'áp luật

Những nhà ở thôn quê thường thường đến tháng giêng thì hay chứa cờ bạc. Song còn sợ pháp luật tìm nơi khuất mà chứa.

Những nhà ở thôn xã Kinh này ở làng Thạch hà có một người dân bà góa tên là Nguyễn thị Đông, 60 tuổi, không con, ở với cháu (tên là Hường) kêu bà ta bằng cô. Năm kia, bà ấy đau nặng, tên Hường đi mời tên Trịnh quang Du ở huyện Can lộc tới bắt thuốc. Trong khi bà ấy hồi hồn, tên Trịnh quang Du thông mưu với tên Hường chuyển hết gia tài, lấy hết khế tự. Khi bà ta lãnh giấy thì thấy của cải hết, khế tự mất, mới mời tông lý tới vì bằng rồi kiện tên Trịnh quang Du và tên Hường ở phủ, đã hơn một năm nay mà chưa thấy xử đoán ra sao cả.

Khốn nạn cho bà ta hơn 20 mẫu ruộng mà nay không còn chút gì nuôi thân nữa.

Tên Trịnh quang Du đã giàu mà lại có thân thế nữa, việc này chưa biết ra sao?

Làm thầy thuốc đi chữa bệnh cho người ta mà dùng mưu àu cướp của một người dân bà góa như vậy, p'ông pháp luật có lẽ nào mà dung thứ được sao!! Hồng sơn

BẮC-KY

HÀ-NỘI

Cách hành động của sở cảnh sát

Hôm 19 février, lúc 9 giờ chiều hai người học trò trường kỹ nghệ đi dạo trên con đường cũ; hai người đều đi chung, song có một người lại giặc một cái xe đạp. Một tên lính cảnh sát đi thẳng tới trước mặt hai người học trò đó và hỏi người giặc xe đạp rằng: « Vì sao mày không lên xe ». Người học trò ấy trả lời: « Vì tôi mệt quá ». Tên lính lại bắt lẽ rằng: « Vì xe này không bán đợc thời ». Người học trò lại cãi: « Không phải, đèn xe tôi vẫn sáng đây này. »

Những câu trả lời của người học sinh như thế mà đã làm cho tên lính cảnh sát dù mệt mà nói rằng: « Mày còn nói lại à, mày hãy đi đến bộ co với tao ». Nói dứt câu thì liền nắm tay người học sinh ấy mà kéo đi. Đến nơi thì đã có một tên lính tây đứng chờ sẵn đợc. Người học sinh nói: « Thưa ông, tôi không tội lỗi gì cả, cái đèn xe tôi vẫn còn sáng đây này! ». Người lính tây này cũng không khác gì tên lính Annam kia, đã không xử cho người ta mà lại còn nói: « Làm thinh, nếu mày không muốn bị gõ trên đầu này. » Tên lính annam nghe câu nói của tên lính tây như thế lại lấy làm đắc ý lắm, liền xin lại đợc người học sinh rồi thả ra, song giữ cái xe đạp lại.

Sở cảnh sát là để phòng những việc ồn ào rối loạn chứ có phải để bình không gây chuyện mà hành hạ người ta đâu. Những nhà trách nhiệm nghĩ sao? (Trích dịch báo Argus ngày 2 mars)

VIỆC M. Bazin bị ám sát

Quan Dự-thẩm Giacobi hết sức tra-xét, nên Leon Sanh đã phải thú nhận rằng mình không phải là Leon Sanh.

Leon Sanh tên thật là Nguyễn-văn-Tiếp, sinh ở làng Kim-lũ, huyện

lại. Sau tiếp đợc cải diện « Viên thổ Khải tạ thế » mới tuyen cáo lan hồi.

Tuần duyệt xử Trương giang là Trương Huân nhân hội nghị này bản ý là cốt cầu cho quốc đân đợc vững bền, nay Viên Tổng thống tuyen qua đời nhưng quốc gia vẫn tồn tại, cần phải từ một cái chánh sách chách đàng. Trương mới phải người tới Nam kinh mới các đại biểu miền Bắc sang Từ châu, ngày 9 tháng sáu khai hội tại Từ châu, dự hội thì có đại biểu các tỉnh: Trục lệ, Phụng thiên, Cát lâm, Hắc long giang, Sơn tây, Hà nam, Kinh triện, Nhiệt hà, Cáp nhĩ tân và An huy, do Trương Huân đi xuất mời điều gữa kiện (học bổng) các đại biểu đều tán thành cả rồi tán vè.

LIÊN HỢP

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Tất cả là 1.120.380 lit, thế mà so với năm 1927 còn thừa mất 192.290 lit (năm 1927 bán được 1.312.670 lit)

QUẢNG-NAM

(ĐẠI LỘC)

Chưa học không sợ p'áp luật

Những nhà ở thôn quê thường thường đến tháng giêng thì hay chứa cờ bạc. Song còn sợ pháp luật tìm nơi khuất mà chứa.

Những nhà ở thôn xã Kinh này ở làng Thạch hà có một người dân bà góa tên là Nguyễn thị Đông, 60 tuổi, không con, ở với cháu (tên là Hường) kêu bà ta bằng cô. Năm kia, bà ấy đau nặng, tên Hường đi mời tên Trịnh quang Du ở huyện Can lộc tới bắt thuốc. Trong khi bà ấy hồi hồn, tên Trịnh quang Du thông mưu với tên Hường chuyển hết gia tài, lấy hết khế tự. Khi bà ta lãnh giấy thì thấy của cải hết, khế tự mất, mới mời tông lý tới vì bằng rồi kiện tên Trịnh quang Du và tên Hường ở phủ, đã hơn một năm nay mà chưa thấy xử đoán ra sao cả.

Khốn nạn cho bà ta hơn 20 mẫu ruộng mà nay không còn chút gì nuôi thân nữa.

Tên Trịnh quang Du đã giàu mà lại có thân thế nữa, việc này chưa biết ra sao?

Làm thầy thuốc đi chữa bệnh cho người ta mà dùng mưu àu cướp của một người dân bà góa như vậy, p'ông pháp luật có lẽ nào mà dung thứ được sao!! Hồng sơn

BẮC-KY

HÀ-NỘI

Cách hành động của sở cảnh sát

Hôm 19 février, lúc 9 giờ chiều hai người học trò trường kỹ nghệ đi dạo trên con đường cũ; hai người đều đi chung, song có một người lại giặc một cái xe đạp. Một tên lính cảnh sát đi thẳng tới trước mặt hai người học trò đó và hỏi người giặc xe đạp rằng: « Vì sao mày không lên xe ». Người học trò ấy trả lời: « Vì tôi mệt quá ». Tên lính lại bắt lẽ rằng: « Vì xe này không bán đợc thời ». Người học trò lại cãi: « Không phải, đèn xe tôi vẫn sáng đây này. »

Những câu trả lời của người học sinh như thế mà đã làm cho tên lính cảnh sát dù mệt mà nói rằng: « Mày còn nói lại à, mày hãy đi đến bộ co với tao ». Nói dứt câu thì liền nắm tay người học sinh ấy mà kéo đi. Đến nơi thì đã có một tên lính tây đứng chờ sẵn đợc. Người học sinh nói: « Thưa ông, tôi không tội lỗi gì cả, cái đèn xe tôi vẫn còn sáng đây này! ». Người lính tây này cũng không khác gì tên lính Annam kia, đã không xử cho người ta mà lại còn nói: « Làm thinh, nếu mày không muốn bị gõ trên đầu này. » Tên lính annam nghe câu nói của tên lính tây như thế lại lấy làm đắc ý lắm, liền xin lại đợc người học sinh rồi thả ra, song giữ cái xe đạp lại.

Sở cảnh sát là để phòng những việc ồn ào rối loạn chứ có phải để bình không gây chuyện mà hành hạ người ta đâu. Những nhà trách nhiệm nghĩ sao? (Trích dịch báo Argus ngày 2 mars)

VIỆC M. Bazin bị ám sát

Quan Dự-thẩm Giacobi hết sức tra-xét, nên Leon Sanh đã phải thú nhận rằng mình không phải là Leon Sanh.

Leon Sanh tên thật là Nguyễn-văn-Tiếp, sinh ở làng Kim-lũ, huyện

lại. Sau tiếp đợc cải diện « Viên thổ Khải tạ thế » mới tuyen cáo lan hồi.

Tuần duyệt xử Trương giang là Trương Huân nhân hội nghị này bản ý là cốt cầu cho quốc đân đợc vững bền, nay Viên Tổng thống tuyen qua đời nhưng quốc gia vẫn tồn tại, cần phải từ một cái chánh sách chách đàng. Trương mới phải người tới Nam kinh mới các đại biểu miền Bắc sang Từ châu, ngày 9 tháng sáu khai hội tại Từ châu, dự hội thì có đại biểu các tỉnh: Trục lệ, Phụng thiên, Cát lâm, Hắc long giang, Sơn tây, Hà nam, Kinh triện, Nhiệt hà, Cáp nhĩ tân và An huy, do Trương Huân đi xuất mời điều gữa kiện (học bổng) các đại biểu đều tán thành cả rồi tán vè.

LIÊN HỢP

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Liên hiệp các tỉnh miền Bắc

Tất cả là 1.120.380 lit, thế mà so với năm 1927 còn thừa mất 192.290 lit (năm 1927 bán được 1.312.670 lit)

QUẢNG-NAM

(ĐẠI LỘC)

Chưa học không sợ p'áp luật

Những nhà ở thôn quê thường thường đến tháng giêng thì hay chứa cờ bạc. Song còn sợ pháp luật tìm nơi khuất mà chứa.

Những nhà ở thôn xã Kinh này ở làng Thạch hà có một người dân bà góa tên là Nguyễn thị Đông, 60 tuổi, không con, ở với cháu (tên là Hường) kêu bà ta bằng cô. Năm kia, bà ấy đau nặng, tên Hường đi mời tên Trịnh quang Du ở huyện Can lộc tới bắt thuốc. Trong khi bà ấy hồi hồn, tên Trịnh quang Du thông mưu với tên Hường chuyển hết gia tài, lấy hết khế tự. Khi bà ta lãnh giấy thì thấy của cải hết, khế tự mất, mới mời tông lý tới vì bằng rồi kiện tên Trịnh quang Du và tên Hường ở phủ, đã hơn một năm nay mà chưa thấy xử đoán

HỘI KÍN

Hanoi

Theo lệnh quan Chủ-tịch Hội-dồng Đô-hành, số Mặt-thám có đến khám nhà nhiều người Việt-Nam.

(T. N. D. B. ngày 9 mars)

NAM-KỶ SAIGON

Thông độc mới

Quan Thông độc Nam kỳ Krauthheimer mới do chiếc tàu Portbos đến Saigon ngày 6 Mars.

Một cái hóa tai ghê gớm.

Ngày thứ bảy 2 Mars, hồi một giờ khuya ở đường Boulevard Galliénie có xảy việc hóa tai rất ghê gớm.

Lửa bốc tại mấy nhà tranh ở trước hàng laader. Khi lửa cháy thì người ta đang ngủ cả, có mấy người đi chơi khuya ngang thấy lửa liền kêu to lên để thức người ta dậy và lấy xe hơi đi báo số chữa cháy.

Khi lửa hơi tắt thì mới có một cái xe « voi rừng » có nước. Nhưng lửa tắt được bên này thì lại đổ cháy lan sang bên kia, đến mấy nhà tranh xóm thầy-dội Lão một cách ghê gớm.

Khi lửa hơi tắt thì mới có một cái xe « voi rừng » có nước. Nhưng lửa tắt được bên này thì lại đổ cháy lan sang bên kia, đến mấy nhà tranh xóm thầy-dội Lão một cách ghê gớm.

Lửa đã cháy qua phía bên trái đến mé đường Dixumde, phía sau qua tới Galliénie, mà mấy cái xe voi rừng chỉ đứng ở voi ở gần nhà hát Đức-hoàng-hội.

Bởi xe chữa lửa không có sẵn nước, bởi người chữa lửa quá bất lực, nên lửa cháy đến hơn 200 nóc nhà.

Báo Thần chung đương mở cuộc lạc quyền.

(Thuật theo Thần-Chung 5 Mars)

PHỤ-NỮ ĐIỆN-BÀN

Bản báo nhận được bài sau này của bà Nguyễn Đức Nhuận gửi nhờ đăng, vậy xin đăng nguyên văn:

KINH CÁO NAM NỮ ĐỒNG-BẢO

Sau ngày 23 Aout 1928, Chánh-phủ ký nghị định cho xuất bản tờ báo PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN, thì chúng tôi được anh em chí em đồng bảo trong ba kỳ, có bạn đã quen, có người chưa biết, đều viết thư về hỏi mục đích và chủ nghĩa của tờ báo sẽ ra đây; lại hết lòng khuyến khích, chỉ giáo cho chúng tôi rất nhiều, chúng tôi lấy làm cảm động và vui mừng lắm.

Tấm lòng quý hóa ấy của đồng bào, thật tình chúng tôi không ngờ có được như vậy, vì trước khi cùng mấy chị em đồng chí bàn định về việc chủ-trương tờ báo này, thì chúng tôi vẫn tưởng rằng phụ nữ ở nước ta đối với các vấn đề có quan thiết đến đoàn thể mình và xã hội ta, bình như không chịu nóng lòng để ý tới, vậy việc xuất bản một tờ báo làm cơ quan riêng, bàn vấn đề riêng, chỉ cho khỏi là việc quá vội vàng và không hợp với chúng ý chúng? Song, nay báo mới có tin sắp xuất bản, mà được đồng-bào rất nhiệt-thành hoan-nghinh, ky-vọng cho những việc lớn lao, cho nên chúng tôi cảm động và vui mừng vô phải.

Biết việc mình làm mai sau ra sao? có khối phụ tình hoan-nghinh và lòng ky vọng của đồng bào hay không? Ấy là điều chúng tôi suy nghĩ và lo sợ lắm vậy.

Ấy lâu các bạn có lòng tốt gửi thư về hỏi thăm quá nhiều, tiếc vì công việc bận bịu, ngày giờ có hạn, chúng tôi không thể nhứt nhứt trả lời riêng cho từng bạn được. Đây tôi xin tóm tắt cái mục đích, cái tôn chỉ và cách thể tài của tờ PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN sẽ ra đời ra làm sao, trước là để trả lời chúng; cho các bạn, sau là để bố cáo cùng với cả quốc dân.

Mục đích chúng tôi mở ra tờ báo này, làm cơ quan chung cho bạn gái, để lấy chỗ mà bàn việc có quan thiết đến mình, rồi tóm lại là làm cơ quan để mưu sự tiến hóa cho cả đoàn thể phụ-nữ. Phải, nếu bạn nam-giới ở ta ngày nay cần phải tiến hóa để mưu việc sanh tồn, thì phụ nữ cũng vậy. Cái đời gọi là « Nam tôn nữ ty » và « Phụ như nan hóa » nay đã qua rồi, bạn phụ nữ tất phải lo mở rộng cái vòng chật hẹp mà lịch sử và lễ giáo đã định cho đàn bà xưa nay, để thích cánh chen vai chung mưu việc như non quần xã hội; Khoan ợt mắc non sông, công việc đối với nói giống, không phải là phần riêng của bậc rêu mây, mà cũng là việc chung cho cả bên khân yếm. Phương chỉ còn việc gia đình, việc giáo giục, việc kinh tế, việc xã hội, nên hư, hay dở thế nào, bạn quần thoa chúng ta cũng có cái thiếu thốn và trách nhiệm ở trong đó; phải biết giải khổn, đầu thảo, vợ đức, mẹ hiền, đều là những vật liệu thiêng liêng, đắp nền văn minh tiến bộ. Vậy trong khi bạn đàn ông đương đóng

ruồi trên đường, nếu bạn đàn bà cứ đứng yên một chỗ, thì cái cán liền hóa phải mất sự thăng bằng, nên liền bỏ văn minh dần có vòng vàng rực rỡ được, Phụ-nữ cần phải tiến hóa là thế. Có cái mục đích ấy, cho nên có PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN.

Đến như cái tên chỉ của chúng tôi cần để chủ trương tờ báo này thì chúng tôi xin quyết định nhất là « PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN », chuyên lo làm những việc gì là việc thiếu thốn của phụ-nữ, thời thế yêu cầu, trước sau sẽ cứ noi theo lẽ phải đường ngay, chớ không bảo thủ mà cũng không cấp tiến. Báo thì quá sự không hợp với thời, còn cấp tiến quá thì e không lợi cho việc. Ngồi rằng trong đồng chí, có tục, vẫn còn làm tình bà, mà ở ngoài được văn minh, nhắm lại cũng có nhiều thân khí; cho nên nghĩa vụ của bạn phụ nữ ta ngày nay, phải điều hòa lẽ giáo xưa và nền văn hóa mới, làm mới được. Chúng ta nên nhận rằng cái địa vị phụ-nữ ở mình, là cái địa vị riêng; nếu muốn nói đến nữ quyền, muốn nói đến giải phóng thì trước hết phải lo làm sao cho đạo đức sáng suốt, tư cách được hoàn toàn, chữ nghiệp được mở mang, học thuật được rộng rãi, bước đường mà chúng ta ra đi phải bắt đầu từ chỗ phận sự ở gia đình rồi mới đi lên tới chỗ nghĩa vụ xã-hội vậy.

Bởi vậy cho nên tờ PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN không có công việc nào gấp hơn là việc huấn luyện tư cách cho chị em bạn nữ lưu; không thờ vị thần nào linh hơn là thần công lý, không có nhà thờ nào sùng bái hơn là nhà thờ gia đình và tổ quốc, không có đảng phái nào hơn là các bạn đồng lao cộng tác, ng ta là 25 triệu đồng bào; cũng không có cái lý vọng nào hơn là cái hi vọng chúng ta đều gắng sức, ra công, cải tạo ngôi nhà Nam-việt cho vẻ vang cho xứng đáng!

Còn cách thể tài trong tờ báo của chúng tôi, là cơ quan của phụ-nữ, thì tất phải chuyên môn thảo luận đến các việc có ích riêng cho bạn phụ-nữ. Song như phụ-nữ ở Âu, Mỹ, Nhật, Trung, trình độ tiến bộ đã cao, nên từng thấy có những nhà phi tướng, trạng sư, ngoại giao bác học đôn đả, vậy mà họ còn chưa có cơ quan tờ báo láng ngày tháng, nữa là đàn bà Nam-Việt mình. Nay tờ PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN đã là tờ báo hàng ngày, buộc chúng tôi phải theo lẽ tiến thủ để cạnh tranh, và sự yếu đuối của thời thế cho nên những vấn đề có quan hệ đến đàn bà, như vấn đề giáo dục, vấn đề kinh tế, vấn đề chữ nghiệp, vấn đề vệ sinh, v. v. . . chúng tôi phải gia tâm nghiên cứu, vì đó là cái bản sắc của chúng tôi; nhưng mà muốn cho tờ báo sắp ra đây, có ích riêng cho nữ giới đã đành rồi, chúng tôi lại còn muốn giúp ích chung cho cả quốc dân nẻo. Sẽ làm sao cho lo về việc mở mang trí thức, thì tờ báo này là người bạn hiền, còn lo vào việc cải tạo nước nhà, thì tờ báo này cũng là tay thợ cần mẫn vậy.

Đại-khai cái mục-đích, cái tôn chỉ và cách thể-tài của tờ báo

chúng tôi là như thế, tuy nay chưa bắt đầu làm việc, nhưng một lòng son sắt, dám đem hứa trước với quốc-dân, đầu cho biển cạn đá mòn, chúng tôi không khi nào dám dời dỗi. Chờ nay mai có máy và chữ ở Pháp về thì là chúng tôi đánh trống phất cờ bước lên con đường ngôn luận. Ngày ấy chắc không xa, nhưng chúng tôi chưa dám hứa trước.

Nay chỉ xin nói rằng: nếu anh em chí em đồng-bào xét chớ cái cơ quan phụ-nữ là cần, và ý kiến của chúng tôi là phải, thì xin sẵn lòng tán-thành cho, chúng tôi viết bao hoan nghinh, và trân trọng.

MME NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN Chủ-nhân PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN Đường Cailnat số 42 - : - Saigon

TIỀN THU-NHẬP CỦA CÁC BỮNG XE GỬA ĐÔNG-DƯƠNG

Table with 2 columns: Location and Amount. Includes entries for Hanoi, Nacham, Vinh, Hué, Saigon, Myho, Khairang, Hsinhphong, Yá-nam phất, and Tổng cộng.

(1) Đường dây của hội Compagnie des chemins de fer du Yunnan, còn mấy đường kia là của Chính phủ.

Chú ý! Chú ý!

« Ai là chủ tiệm bán thuốc bắc « CHỈN và SỐNG » nên tìm đến tiệm QUẢN-THẮNG ở đường CANTONNAIS N° 78-89 FAIFO là một nhà buôn bán thuốc bắc, tạp hóa, thực phẩm, trừ danh từ xưa chỉ nay trải đã 30 năm dư trên đường kinh-tế, ai ai đều nghe tiếng; Bán ai bán lẻ là cả phải chăng, ai ở xa muốn hỏi giá cả gì, sẵn lòng trả lời ngay :

Xin kính mời quý khách chiểu cố Chủ nhân kính cáo QUẢN-THẮNG

MỜI MỜI !!! MỜI MỜI !!!

Lại Tourane có hiệu sơn mới mở bán : Sơn tây, giầu, vernis, thuốc quét nước với mùi và các đồ phụ tùng về hàng sơn.

Bán buôn và bán lẻ, giá rất hạ !! Chủ nhân NGUYỄN-MẠCH Đường Đỗ Hữu Vị - TOURANE

Thầy thè ai chẳng vui lòng !!

Hiệu bán Thuốc nam Thuộc bắc của người Việt-nam

VINH HƯNG TƯƠNG VINH - HATINH - HUÉ - TOURANE Người Việt-nam muốn cho công cuộc của người Việt-nam được thành đạt, chẳng lẽ không vui lòng sẵn sàng giúp đỡ lẫn nhau! Thế thì xin các ngài mua giúp cho, cố gắng giúp cho. Cảm tạ vô cùng!

ĐỘC-GIẢ LUẬN-DÀN

CẢM TƯƠNG ĐỐI VỚI NGÀY TẾT

Theo tin ngưỡng mình thì lễ Tết là một lễ rất phiền-phức, nào hợp lễ các thần, nào đưa vị nọ, rước vị kia, nào dâng sao giải hạn, bình như suốt năm thì nhay suy đều do lễ ấy cả; nên óc dân ta đối với lễ Tết cũng là quan-trọng biết dường nào! Nhưng theo sự thực thì lễ Tết chẳng qua là một lễ đưa năm cũ rước năm mới, vậy mấy ngày hươ-hạ của bưng người suốt năm quàn vận áo ấm, đầu tất mặt tui đó thôi

Xưa lễ Tết có tinh chất bình-dân hươ-hạ. Từ ngày 30 cho đến mùng 7 đầu tư trường, quán, trường hay đến chùa ai có nông vụ ruộng, ruộng giầu sang, muốn kiệt-lực bộn nô-lệ mình, cũng bị cây nêu Tết nó ngăn đón lại; đầu bạn phủ-bào có muốn bóp nặn lũ bạn dân cũng phải chịu gác cái lòng tham ấy lại đến khi cây nêu năm xuống đất mới thì hành được. Thành thử một năm chỉ có 8 ngày Tết là ngày bạn nô-lệ được đặt thân ngoài vòng áp chế, bạn cùng bầu được thoát ly khỏi ách kim tiền. Có ý vị thay cái lễ Tết ngày xưa! Nhưng cái tinh chất nhân đạo của ngày Tết xưa nay cũng theo mặt đất mà thay đổi cũng theo nhân tình mà trọng lợi chuộng danh. Tết bây giờ có phải là dịp tốt cho bạn tư bản tiêu thụ biết bao nhiêu hàng vô ích không? có phải dịp tốt cho bạn nhà giàu niết sử cùng dân không? có phải dịp tốt cho bạn tham tham những kiểm kê vật không? có phải dịp tốt cho bạn bất tài ạnh hot để lẫn thân không? có phải dịp tốt cho bạn giả giới lêu lết, tăng bốc nhau không?

Đó là chưa kể cái kinh-tế rất ghê gớm. Suốt tháng chạp từ người lớn đến trẻ con ai ai cũng lo kiếm tiền sắm Tết; từ 25 đến 30 ai ai cũng lo sắm Tết; ra tháng giêng thì ai ai cũng nao nức chơi xuân, nên công việc đình đốn biết bao! Ta thử tính trung bình tiền công mỗi người một ngày là 0\$40 mà 25.000.000 đồng báo thành : 0\$40 x 25.000.000 = 10.000.000 nghỉ làm trong 10 ngày Tết tốn mất 10.000.000\$ x 10 = 100.000.000\$. Vì lễ Tết mà mỗi năm Việt-nam ta tdn mất trăm triệu đồng, còn giấy mã, rượu, pháo, mặt, hoa, hàng Tàu, hàng Tây biết bao nhiêu xa-xỉ phỏng ai rõ được đại số xin công thêm vào.

Xưa nước ta đương ở dưới chính sách bẽ-quan, mỗi năm đến dịp Tết sinh sản có đình đốn thì cả năm lại phải giảm ăn tiêu, dịp Tết có xài phí bao nhiêu thì món tiền ấy cũng quanh quẩn trong nước, xó đi bở lại, bắt quả nhện mắc nhà ăn hay

nhện ăn mà mặc thì cũng chưa thiệt hại mấy.

Nay, 5 châu chung chợ, sống kinh tế tràn khắp mọi nơi, chẳng khác gì mặt bể, chỗ nào khuyết đi một giọt tức thì lay chuyển cả toàn bể, bốn bề đưa nhau đánh up lại khi nào cho bằng mới thôi.

Nước ta vì Tết mà sinh sản phải đình đốn, đình đốn tức thiệt hại kinh tế, kinh tế nước mình thiệt hại tức kinh tế nước người có dịp khoáng trương, kinh tế người phát đạt thì kinh tế mình phải quẩn bách.

Trên ky-giả đã nói sống kinh tế như mực nước bể, khuyết một tí tức bốn bề đánh up lại. Nay kinh tế mình quẩn bách thì kinh tế các nước cùng xô nhau lại mà đề nên cho tiêu diệt mới thôi. Ở giữa thời đại kinh tế chiến tranh này, chúng ta đã bị nhiều đũa đũa này, nay chỉ vì một cái lễ về ý nghĩa này mà tự mình hơng chế lấy kinh tế mình, tự mình lại bày díp lối cho kinh tế người khoáng trương, như thế có nên không? có phải không? Xin đồng-bào xét nghĩ.

Ấn-công

VIỆC THÈ GIỚI

A-ĐÔNG TRUNG HOA

Tin tức về cuộc đón tiếp Long tinh Vệ. - Cái tin Ung tinh Vệ về nước tuyên truyền đã lâu; gần đây hơn xảy ra việc các đồng bộ ở các tỉnh ngó vào Chánh phủ trung ương đón Ung tinh Vệ về nước đóng năm giữ theo máy quốc sự, mà cái tin rước Ung tinh Vệ do sự tuyên truyền mà trở nên sự thiệt hiệp.

Lại mới rời quan Tổng tư lệnh của tập đoàn quân thứ nhì là Phùng ngọc Tường thấy người nước đối với Ung tinh Vệ ở ý rất sảng hoan nghinh, bên đánh giầy thép thông thục Trung-ương và các tỉnh để chủ trương về việc rước Ung tinh.

Nay tin tức đang ở báo Tài thì cuộc nghinh tiếp ấy đã sắp gần trở nên sự thiệt.

Người đứng đầu Chánh phủ Trung ương bây giờ là Tướng giới Thach nơi rằng hiện nay toàn quốc đã thông nhứt thì các tay lãnh tu trong đồng phải mau mau đoàn kết nhau lại để mà lo việc kiến thiết. Họ Ung tinh ở trong

TÒ CHỨT ĐÌNH CÔNG PHU

XIN ĐỒNG-BẢO TÍN DỤNG

Thứ nhất. - Ai muốn dành tiền khi đi, may gặp làm giàu, rồi ra có vốn; xin góp tiền vào hội Vạn-quốc Sư-súc ở tại Quinhon, do bốn hiệu làm đại-ly.

Thứ hai. - Ai muốn báo-kê xe điện, giá cả phải chăng, giấy tờ mau mắn, hư chữa mất thường, không chờ khời đợi, xin giao xe cho hãng báo-kê ở Trung-Pháp ở tại Quinhon, do bốn-hiệu làm đại-hiêu.

Thứ ba. - Ai muốn tiêu thụ nội hoa thổ sản, hàng chày giá may, khi người hiệp ép, xin gửi tiền mua rừ ràng, bốn-hiệu làm đường giao tiếp.

Thứ tư. - Ai muốn cầm thế đất nhà, mở mang công nghệ, xin đem tờ khế danh ranch, bốn-hiệu liệu để giải thiệp.

Thứ năm. - Ai muốn góp vốn hùn phần, chắc tay may lợi; xin ký cổ phần vào hội « Trung-kỳ nông-công-thương đại-ly » đương đi chức ở tại Quinhon.

PHẠM-DIỆM

ĐẠI QUANG ĐƯỢC PHÒNG

N° 48 Boulevard Tổng-Độc-Phương, Téléphone 19 CHOLON. - Chi-Điểm Phố Hàng Đường 47 HANOI.

Thương-Hải huyết trung bửu hiệu con Bướm.

Thứ thuốc này đã có thầy thuốc thí-nghiệm rồi báo không có sự độc địa chỉ trong thuốc cả. Người ốm yếu da mặt như giấy thì biết cái phần huyết đã hư rồi phải uống huyết trung bửu này nó bổ khí huyết và mạnh mẽ trong mình không biết bao nhiêu mà kể, vậy xin quý ông quý bà nên mua mà dùng, còn một chừng rất hay như ham dâm-dục thái quá thì tạng thận đã kém suy thì phần ngưng lạnh uống thuốc huyết trung bửu chừng một tuần lễ thì biết công lực thuốc hay dường nào. Còn những người vú sữa không tốt uống thuốc này dôi ve sau sanh sữa nhiều lại mát. Thường khi con nít mất sữa tại khí huyết chưa đủ thành bệnh Cam-tích thương cho nó uống càng tốt, những người đàn bà đương kinh không đúng hoặc trễ hoặc sứt uống thường có sức mạnh sau đương kinh đúng tháng, những người học sanh phải bị lo lẩn quá độ thì làm huyết hóa kém sắc mặt như giấy, uống thuốc này sanh máu tươi tốt, những người già cả khí huyết suy kém tinh thần yếu đuối, hay dùng thuốc này thì tự nhiên tóc xanh và đen lại có sức mạnh.

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi ngày uống 3 lần trước khi ăn cơm nửa giờ hoặc ăn rồi, mỗi lần một muống ăn súp, vậy khuấy nước ấm ấm mà uống.

Moi ve lớn giá là 2\$00, [moi ve nhỏ 1\$20. - ĐẠI-LÝ: Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Nam-kỳ đều có bán.

